

ОКОНЧАТЕЛНО

По дело [11482 / 2023](#)

РЕШЕНИЕ

№ 2573

София, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на дванадесети февруари две хиляди и двадесет и четвърта година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НИКОЛАЙ ГУНЧЕВ

ЧЛЕНОВЕ: ХАЙГУХИ БОДИКЯН
СТЕЛА ДИНЧЕВА

при секретар Мирела Добриянова и с участието
на прокурора Нели Христовозова изслуша докладваното
от председателя Николай Гунчев
по административно дело № 11482/2023 г.

Производството е по реда на чл. 208 и следв. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на С. Такова, действваща лично и чрез служебния защитник адвокат Раданова, против решение № 4016 от 16.06.2023 г., постановено по административно дело № 274/2023 г. по описа на Административен съд – София-град (АССГ), с което е отхвърлена жалбата й против заповед Х 11-РДОС-0044 от 22.11.2022 г. на директора на Регионалната дирекция „Социално подпомагане“ (РДСП) – Ловеч. Наведени са доводи за неправилност на решението, относими към касационните основания по чл. 209, т. 3 от АПК – нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Формулирана е и теза за незаконосъобразност на атакувания пред първоинстанционния съд индивидуален административен акт. Искането е за отмяна на решението и на заповедта.

Ответникът по касация – директорът на РДСП – Ловеч, действващ чрез юрисконсултите Илиева и Ланджев, оспорва касационната жалба и моли да бъде оставена без уважение като неоснователна, а атакуваното с нея съдебно решение да се потвърди като правилно.

Назначеният **особен представител на другия касационен ответник – малолетната В. Ризванович – адвокат Чюбатарова-Николова, оспорва**

касационната жалба и моли обжалвания с нея съдебен акт да се остави в сила.

Прокурорът от Върховната прокуратура дава заключение за допустимост и основателност на касационната жалба и предлага решението на първоинстанционния съд да се отмени като неправилно.

Върховният административен съд, шесто отделение, счита касационната жалба за процесуално допустима, като подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 от АПК от страна с правен интерес по смисъла на чл. 210, ал. 1 от АПК, за която оспореното решение е неблагоприятно, срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт.

След като провери решението по реда на чл. 218 от АПК, настоящият съдебен състав намира касационната жалба за неоснователна.

Предмет на съдебна проверка в производството пред АССГ по реда на чл. 145 и следв. от АПК във връзка с чл. 84, ал. 6 от Семейния кодекс (СК) е оспорената от С. Такова заповед Х 11-РДОС-0044/22.11.2022 г. на директора на РДСП – Ловеч, жалбата ѝ по административен ред срещу която е оставена без уважение с решение Х РД04-0008/16.01.2023 г. на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, с която заповед е наредено детето В. Ризванович да бъде вписано в регистъра на деца за пълно осиновяване.

Първоинстанционният съд правилно е установил фактическата обстановка по казуса, от която е съществено да се отбележи следното:

Малолетното дете В. Ризванович, родено на [заличен текст], е дъщеря на С. Такова (която има още една дъщеря, която е била отглеждана в професионално приемно семейство, а вече е осиновена) и сръбския гражданин Н. Ризванович, който с влязъл в сила на 13.05.2021 г. решение на Троянския районен съд е лишен от родителски права. До навършване на тригодишна възраст детето В. е отглеждано в семейната среда на майката и неин тогавашен съжител, след което поради установено negliжиране от майката, довело до заболяване от [заличен текст], със заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Лозенец от 29.11.2019 г. е настанено за отглеждане и възпитание в Дом за медико-социални грижи за деца, а впоследствие със заповед от 18.02.2020 г. е настанено в професионално приемно семейство в гр. Троян, където живее и понастоящем (мярката за закрила е потвърдена с влязло в сила решение на Троянския районен съд). В изготвения по случая социален доклад е отразено, че няма условия за връщане на детето в семейна среда при биологичната му майка, не са установени близки и роднини, които желаят и могат да се ангажират с отглеждането му, и в негов интерес е то да бъде отгледано от семейство на осиновители. Майка му в шестмесечен срок от датата на настаняването му по административен ред не е поискала прекратяване на настаняването или промяна на мярката за закрила, въпреки, че е била уведомена, че след изтичането на този срок дъщеря ѝ ще бъде подадена за вписване в регистъра за деца, подлежащи на пълно осиновяване. С. Такова е подала заявление за реинтеграция на ВАС на 13.04.2021 г. (т.е. повече от година по-късно след настаняването му в професионално приемно семейство), като е изразила изрично несъгласието си детето ѝ да бъде осиновено.

За да не уважи сезиралата го жалба на Такова срещу процесната заповед от 22.11.2022 г. първоинстанционният съд е формулирал извод за

законосъобразност на оспорения пред него индивидуален административен акт като издаден от компетентен орган в предвидената от закона форма при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с приложимия материален закон и неговата цел. В мотивите на проверяваното решение е отразено, че упражненото от административния орган правомощие съответства на приложеното от него основание по чл. 84, ал. 2 и чл. 93, ал. 2 от Семейния кодекс (СК). **Въпреки, че майката е била надлежно уведомена за последиците от ако не поиска в срок от 6 месеца от настаняването по административен ред прекратяването на настаняването или промяна на мярката и връщане на детето или настаняването му в семейство на близки и роднини (каквито липсват), тя не го е направила в срока. Съдът е опровергал твърдението ѝ, че здравословни проблеми са представлявали обективна пречка за своевременното упражняване на това право, като е посочил че представените медицински документи касаят период след изтичане на този срок. АССГ е приел и, че мярката (вписването в регистъра на деца за пълно осиновяване) е в интерес на детето, доколкото представлява шанс за интеграция в семейна среда и осиновяването е желано от самото дете, а майка му не е доказала повишаване на родителския си капацитет, наличието на възможности да се грижи за детето си, вкл. и способност да се грижи за собственото си здраве,**

Обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо. То е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от надлежно сезиран компетентен съд в рамките на правомощията му.

Атакуваният пред настоящата инстанция съдебен акт е и правилен, като не страда от такива пороци, съществуването на които би наложило извод за наличие на отменителните основания по чл. 209, т. 3 от АПК.

Първоинстанционният съд е събрал и коментирал относимите за правилното решаване на спора доказателства, надлежно и аргументирано е обсъдил и анализирал всички относими за спора факти и обстоятелства, правнозначимите доводи и възражения на страните, и е проверил изцяло законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт съобразно очертаните предели на предмета на съдебната проверка в чл. 168, ал. 1 от АПК по критериите в чл. 146 от АПК, като делото е изяснено изцяло от фактическа страна. Въз основа на съвкупната преценка на събраните по делото доказателства и при анализа им във връзка с приложимата за казуса нормативна уредба **е направен правилен краен извод за неоснователност на жалбата срещу процесната заповед, като убедително са опровергани релевираните и пред настоящата инстанция доводи от жалбоподателката за нейната незаконосъобразност.** Решението се основава на обоснована преценка на събраните доказателства, издадено е в съответствие с приложимите за казуса материалноправни разпоредби, като е постановено при спазване на съдопроизводствените правила.

Правилна е преценката на съда, че разглежданият случай попада в хипотезата на чл. 84, ал. 2 от СК - детето е било настанено в специализирана институция по реда на Закона за закрила на детето (ЗЗДет.), а впоследствие и в приемно семейство, като **родителят не е поискал прекратяването на настаняването или промяна на мярката в шестмесечният срок по чл. 93, ал. 2 от СК, считано от настаняването на детето по административен ред, който срок е преклузивен, без при това да са били налице основателни причини, които да са възпрепятствали майката да поиска прекратяване на настаняването или промяна на мярката.** Т.е. към момента на издаване на процесната заповед са били налице

предпоставките по чл. 84, ал. 2 във връзка с чл. 93, ал. 2 от СК, доколкото при липса на обективни пречки за това няма своевременно подадена молба от родител за реинтеграция на детето, вкл. и такава по чл. 30, ал. 1 от ЗЗДет. за закрила на детето. Същевременно вписването на малолетната В. в Регистъра на деца за пълно осиновяване е в неин най-добър интерес по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет., с оглед критериите, посочени за преценка в тази легална дефиниция. Горното сочи на наличие на всички елементи от фактическия състав, обусловили правомощието да се разпорежи нареденото от компетентния административен орган вписване на детето в регистъра за пълно осиновяване.

Към мотивите на първоинстанционното решение в горния смисъл, които настоящият състав изцяло споделя, би могло да се добави и следното: съгласно т. 1 на чл. 3 от Конвенцията за правата на детето, приета от ОС на ООН на 20.11.1989 г., ратифицирана с решение на ВНС от 11.04.1991 г. - ДВ, бр. 32 от 23.04.1991 г., в сила от 03.07.1991 г., и съставляваща част от законодателството ни, висшите интереси на детето са „...първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи”. В унисон с тази уредба е и нормата на чл. 11, ал. 2 и 3 от ЗЗДт, прогласяваща правото на всяко дете на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси. Посредством предприетата мярка е постигната и целта на закона да бъде защитен интереса на детето и неговото, на първо място, физическо здраве, като правилна е и целесъобразна е преценката на компетентния административен орган към датата на постановяване на обжалваната заповед с оглед именно нуждата от защита на висшите интереси на детето, които имат приоритет пред желанията или интересите на родителите му. В конкретният случай приоритетно значение има правото на детето да се развива физически и социално по здравословен и нормален начин, както и на защита на неговите интереси, и процесният индивидуален административен акт допринася за постигане осигуряването на посочените права на малолетната В..

От гореизложеното явства, че тезата, която се силаеше да докаже касаторката, за неправилност на решението и незаконосъобразност на заповедта, не може да бъде кредитирана. Отхвърляйки жалбата срещу последната, първоинстанционният съд е постановил правилно решение, което при липса на касационни основания за неговата отмяна, следва да бъде оставено в сила.

На назначения от първоинстанционния съд на основание чл. 29, ал. 4 от Гражданския процесуален кодекс особен представител на детето и предвид фактът, че С. Такова е освободена от заплащане на такси и разноски по производството, на адвокат Чюбатарова-Николова съобразно чл. 137, ал. 6 от АПК във връзка с чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата следва да се определи възнаграждение за представителството на В. Ризванович пред касационната инстанция в размер на 500 лв., платимо от бюджета на съда.

Мотивиран така и на основание чл. 221, ал. 2, изреч. 1, предл. 1 от АПК, Върховният административен съд, шесто отделение,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4016 от 16.06.2023 г., постановено по административно дело № 274/2023 г. по описа на Административен съд – София-град.

ОПРЕДЕЛЯ на адвокат С. Чюбатарова-Николова вознаграждение в размер на 500 (петстотин) лева за представителството на В. Ризванович пред касационната инстанция, платимо от бюджета на Върховния административен съд.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Вярно с оригинала,

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ НИКОЛАЙ ГУНЧЕВ

секретар:

ЧЛЕНОВЕ: /п/ ХАЙГУХИ БОДИКЯН

/п/ СТЕЛА ДИНЧЕВА